

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0344/2012

19.10.2012

*****I**
RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta
(COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Arlene McCarthy

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS (*)..	19
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS	32
MENETLUS.....	41

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0654) ning muudetud ettepanekut (COM(2012)0420),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 83 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0358/2011),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel Saksamaa Liidunõukogu esitatud põhjendatud arvamust, milles kinnitatakse, et õigusakti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 22. märtsi 2012. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 28. märtsi 2012. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0344/2012),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

² ELT C 181, 21.6.2012, lk 64.

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut ja eriti selle artikli 83 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga 22. märtsi 2012. aasta arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

tegutsedes tavapärase seadusandliku menetluse kohaselt³

ning arvestades järgmist:

- (1) Integreeritud ja tõhus finantsturg *ning investorite suurem usaldus* eeldab turu terviklikkust. Majanduskasvu ja jõukuse suurendamise eeltingimuseks on väärtpaberiturgude tõrgeteta toimimine ja üldsuse usaldus turgude vastu. Turu kuritarvitamine kahjustab finantsturgude terviklikkust ning vähendab üldsuse usaldust väärtpaberite ja tuletisinstrumentide vastu.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/6/EÜ siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta *täiendati ja ajakohastati turu terviklikkuse kaitseks kohaldatavat Euroopa Liidu õigusraamistikku. Ühtlasi* peavad liikmesriigid *selle kohaselt* tagama, et pädevatel asutustel on pädevus tuvastada ja uurida turu kuritarvitamist. Ilma et see piiraks

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud *paksus kaldkirjas*, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■ .

¹ ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

² ELT C 318, 29.10.2011, lk 163.

³ Euroopa Parlamendi ... seisukoht.

liikmesriikide õigust kehtestada kriminaalkaristusi, on direktiiviga 2003/6/EÜ pandud liikmesriikidele ka kohustus tagada, et direktiivi rakendamiseks vastuvõetud siseriiklikke eeskirju rikkunud isikute suhtes on võimalik võtta asjakohaseid haldusmeetmeid või kohaldada halduskaristusi.

- (3) ELi finantsjärelevalve kõrgetasemelise eksperdirühma (edaspidi „kõrgetasemeline eksperdirühm”) aruandes soovitati, et finantssektori usaldusväärne usaldatavusnõuete täitmise järelevalve- ja tegevusraamistik peab tuginema tugevale järelevalve- ja karistuste kohaldamise korrale. Kõrgetasemeline eksperdirühm leidis, et selleks peaks järelevalveasutustel olema piisavalt pädevust tegutsemiseks ja neil peaks kõikide finantskuritegude puhul olema võimalik tugineda õiglasele, tugevale ja hoiatava mõjuga karistuste kohaldamise korrale ning karistusi tuleks jõustada tõhusalt, *et säilitada turu terviklikkus*. Kõrgetasemeline eksperdirühm leidis, et liikmesriikide karistuste kohaldamise kord on üldiselt nõrk ja ebahühtne.
- (4) Turu kuritarvitamist käsitlev hästi toimiv õigusraamistik eeldab tõhusat jõustamist. Liikmesriikides direktiivi 2003/6/EÜ kohaste halduskaristuste kohaldamiseks rakendava korra analüüs näitas, et mitte kõigil liikmesriikides pädevatel asutustel ei olnud kogu pädevust, et tagada asjakohaste karistuste kohaldamine turukuritarvituste puhul. Eelkõige ei olnud mitte kõigis liikmesriikides võimalik kohaldada rahalisi halduskaristusi siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral ning kõnealuste karistuste tase erines liikmesriigiti oluliselt. *Uut õigusakti on vaja ka selleks, et tagada ühtsed eeskirjad ja peamiste põhimõtete selgus ning ühtsete eeskirjade vastavus kõrgetasemelise eksperdirühma järeldustele*.
- (5) Halduskaristuste kehtestamine liikmesriikides on *seni* osutunud ebapiisavaks, selleks et tagada turu kuritarvitamise ärahoidmist ja selle vastu võitlemist käsitlevate eeskirjade järgimine.
- (6) Eeskirjade järgimist on vaja täiendada võimalusega kohaldada kriminaalkaristusi, mis väljendavad halduskaristustega võrreldes kvalitatiivselt erinevat ühiskondlikku hukkamõistu. Kõige raskemate turukuritarvituste käsitlemine kriminaalkuritegudena seaks selged õiguslikud piirid, millega antakse mõista, et selline käitumine ei ole aktsepteeritav, ning see on avalikkusele ja võimalikele õiguserikkujatele märguandeks, et pädevad asutused võtavad selliseid rikkumisi väga tõsiselt.
- (6 a) *Paljude finantsinstrumentide hinna kindlaksmääramisel lähtutakse võrdlusalustest. Tegelik manipuleerimine või manipuleerimiskatsed selliste võrdlusalustega nagu pankadevahelised intressimäärad võivad tõsiselt mõjutada turu usaldust, tekitada investoritele märkimisväärset kahju ning moonutada reaalmajandust. Seepärast on turgude terviklikkuse säilitamiseks vaja konkreetseid võrdlusaluseid käsitlevaid sätteid. Siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise üldist keeldu tuleb täiendada, keelates ka võrdlusalustega manipuleerimise ning mis tahes vale või eksitava teabe edastamise või valede või eksitavate andmete esitamise või mis tahes muu tegevuse, millega manipuleeritakse võrdlusaluse arvutamise, sh arvutamise meetodikaga. Ka ei tohiks pädevatel asutustel nõuda otsese seose tõendamist ühe või enama üksikisiku poolse rikkumise ja ühele või enamale finantsinstrumendile avalduva lõpliku mõju vahel; peaks piisama kuritarvitusliku käitumise ja*

finantsinstrumendi vahelise suhte olemasolust, isegi kui see on kaudne. Turuga manipuleerimise määratluse alla peaks minema ka näiteks üksnes niisuguse vale või eksitava teabe levitamine, mis on seotud pankadevahelise intressimäära või muu võrdlusalusega.

- (7) Mitte kõigis liikmesriikides ei ole ette nähtud kriminaalkaristusi, mida kohaldataks direktiivi 2003/6/EÜ rakendamiseks võetud siseriiklike õigusaktide teatavat laadi tõsiste rikkumiste korral. Sellised eri lähenemisviisid vähendavad siseturu toimimise tingimuste kooskõla ja võivad anda stiimuli panna toime turukuritarvitusi liikmesriikides, kus sellised õigusrikkumised ei ole kriminaalkorras karistatavad. Peale selle ei ole liidus jõutud kokkuleppele selles, millist käitumist käsitatakse sellise tõsise rikkumisena. Seepärast tuleks kehtestada miinimumeeskirjad füüsiliste või juriidiliste isikute toimepandud kriminaalkuritegude ja vastavate karistuste määratlemiseks. Ühised miinimumeeskirjad võimaldavad kasutada mõjusamaid uurimismeetodeid ning tõhustada riigisisest ja liikmesriikidevahelist koostööd. *Finantskriisi tagajärgi silmas pidades on ilmne, et turuga manipuleerimine võib suuresti kahjustada miljoneid inimesi. Liidul ei ole ühtset kriminaalkaristuste korda, mis annab turukuritarvitajatele võimaluse kasutada ära mõne liikmesriigi leebemat korda. Selle tagajärjel nõrgeneb kodanike usaldus õigusriigi ja institutsioonide õiguspärasuse vastu. Kriminaalkaristuste kehtestamisel kõige tõsisemate turukuritarvituste eest on suurem hoiatav mõju potentsiaalsetele õigusrikkujatele.*
- (8) Kõikides liikmesriikides kõige tõsisemate turukuritarvituste puhul kriminaalkaristuste kehtestamine on oluline selleks, et liidu poliitika turu kuritarvitamise vastase võitluse valdkonnas oleks tõhusalt rakendatav, ning see on kooskõlas nõuetega, mida on kirjeldatud komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatises „ELi kriminaalpoliitika suunas: kriminaalõigus Euroopa Liidu poliitika rakendamise teenistuses”.
- (9) Selleks et viia käesolev direktiiv kooskõlla [turu kuritarvitamist käsitleva] määrusega (EL) nr .../..., ei kohaldata käesolevat direktiivi juhtudel, kui oma *aktsiate ja muude finantsinstrumentidega* kaubeldakse finantsinstrumentide stabiliseerimiseks või tagasiostuprogrammide raames ning kui tehingud, kauplemisega seotud korraldused või tegevus on seotud rahapoliitikaga ja avaliku sektori võla haldamisega ning saastekvootidega eesmärgiga rakendada liidu kliimapoliitikat.
- (9 a) *Siseteabe kasutamine võib viia selleni, et isik omandab ja võõrandab finantsinstrumente. Kuna finantsinstrumentide omandamine või võõrandamine eeldab kindlasti eelnevat otsust, ei tuleks sellist finantsinstrumentide omandamist ega võõrandamist iseenesest käsitada siseteabe alusel kauplemisena.*
- (9 b) *Siseteabe alusel kauplemisena ei tohiks iseenesest käsitada juhtumeid, kui omatakse juurdepääsu teist äriühingut käsitlevale siseteabele ja seda kasutatakse avaliku ülevõtmispakkumise tegemisel kõnealuse äriühingu üle kontrolli omandamiseks või ühinemissetpaneku tegemiseks.*
- (9 c) *Üldsusele kättesaadavate andmete alusel tehtud uuringuid ja hinnanguid ei tohiks käsitada siseteabena ning seepärast ei tohiks selliste uuringute ja hinnangute alusel tehtud tehinguid pidada iseenesest siseteabe alusel kauplemiseks.*

- (9d) *Üksnes asjaolu, et turutegijad või isikud, kellel on lubatud tegutseda vastaspoolena ja kes valdavad siseteavet, piirduvad oma seadusliku äritegevusega, mis seisneb finantsinstrumentide ostmises ja müümises, ega seda, et kolmandate isikute nimel korralduste täitmiseks volitatud isikud piirduvad korralduste nõuetekohase täitmise, ei tohiks iseenesest pidada siseteabe alusel kauplemiseks.*
- (10) Liikmesriigid peaksid kohaldama siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral käesoleva direktiivi kohaseid kriminaalkaristusi üksnes siis, kui selline tegevus on tahtlik.
- (11) Tulenevalt siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise katsete negatiivsest mõjust finantsturgude terviklikkusele ja investorite usaldusele kõnealuste turgude suhtes, tuleks sellist käitumist kriminaalkorras karistada.
- (12) Käesoleva direktiivi kohaselt peaksid liikmesriigid ka tagama, et kuritegudele kihutamise ja kaasaaitamine ning õhutamise on samuti karistatavad. Seoses sellega tuleks käsitada siseteabe alusel kauplemisele kihutamisenä seda, kui teisel isikul palutakse siseteabe põhjal omandada või võõrandada finantsinstrumente, millega see teave on seotud.
- (12 a) *Et karistused käesolevas direktiivis osutatud õigusrikkumiste eest oleksid mõjusad ja hoiatavad, tuleks käesolevas direktiivis sätestada maksimaalse vanglakaristuse alammäär.*
- (13) Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks arvesse võtta õigusraamistikku, mis on kehtestatud [turu kuritarvitamist käsitleva] määrusega (EL) nr .../2012 ning selle rakendusmeetmetega.
- (14) Tagamaks, et [turu kuritarvitamist käsitleva] määrusega (EL) nr .../2012 finantsturgude terviklikkuse tagamiseks ettenähtud Euroopa poliitikat rakendatakse tõhusalt, peaksid liikmesriigid laiendama vastutust ka juriidiliste isikutele, sh võimaluse korral tuleks ette näha kriminaalvastutus.
- (14 a) *Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutustel või muudel teenistustel, kes vastutavad käesolevas direktiivis osutatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, oleksid piisavad vahendid ja et nad oleksid saanud asjakohase koolituse. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutused või muud teenistused, kes vastutavad käesolevas direktiivis osutatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, saaksid kasutada tõhusaid uurimisvahendeid.*
- (15) Kuna käesoleva direktiiviga nähakse ette miinimumeeskirjad, võivad liikmesriigid võtta vastu või säilitada turu kuritarvitamist käsitlevaid rangemaid kriminaalõiguslikke eeskirju.
- (16) Isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi rakendamisel peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise

kohta)¹.

- (16 a) *Iga süüdimõistev kohtuotsus, mis on tehtud käesoleva direktiivi kohaselt, tuleks kohe avalikustada ning see peaks sisaldama teavet vähemalt selle kohta, milline on õigusrikkumise ja karistuse liik ja laad ning kes on süüdi mõistetud füüsiline või juriidiline isik, v.a juhul, kui avalikustamine ohustaks tõsiselt käimasolevaid ametlikke uurimisi.*
- (16 b) *Praeguses aktsiatega kauplemise keskkonnas on pädevatel asutustel väga raske, kui mitte võimatu, avastada kauplemiskohtade vahelist turuga manipuleerimist. Liikmesriikides ja liidu tasandil teostatud järelevalve käigus on saadud tõendeid turu kuritarvitamise juhtumite kohta, mille osalised on mitmest liikmesriigist. Kuna turud integreeruvad üha enam, on suund turu piiriülese kuritarvitamise sagenemisele. Tõhusa koostöö ja andmevahetuse tagamine on riiklike pädevate asutuste jaoks järelevalveülesannete täitmiseks elulise tähtsusega. Kui piiriüleste järelevalvemehhanismide loomine ebaõnnestub, süvendab see üksnes praegusi puudusi ja lünki ning aitab neid, kes soovivad piiriüleseid kuritarvitusi toime panna.*
- (17) Kuna käesoleva direktiivi eesmärgi tagada võimalus kohaldada kõige tõsisemate turukuritarvituste puhul kogu liidus kriminaalkaristusi ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning käesoleva direktiivi ulatuse ja mõju tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (17 a) *Tulemusliku süüdistuse esitamise tagamiseks piiriüleste juhtumite puhul peaksid liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et kehtestada oma kohtualluvus käesoleva direktiivi kohase õigusrikkumise puhul, kui õigusrikkumine on tervikuna või osaliselt toime pandud liikmesriigi territooriumil või sellise füüsilise või juriidilise isiku kasuks, kes elab või asub liikmesriigi territooriumil.*
- (18) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, mis kajastuvad ELi asutamise lepingus. Eelkõige tuleks direktiivi kohaldamisel austada ettevõtlusvabadust (artikkel 16), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47), süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust (artikkel 48), kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet (artikkel 49) ning mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu (artikkel 50). *Liikmesriigid peaksid täielikult järgima ne bis in idem põhimõtet.*
- (18 a) *Selle direktiivi rakendamisel peaksid liikmesriigid tagama kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigused kriminaalmenetluses, eelkõige peaksid nad võtma arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta resolutsiooni teekaardi kohta, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses,² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri*

¹ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

² ELT C 295, 4.12.2009, lk 1.

2010. aasta direktiivi 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiivi 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet,² ja kõiki teisi liidu õigusakte selles valdkonnas.

- (19) Komisjon peaks hindama käesoleva direktiivi rakendamist liikmesriikides, pidades muu hulgas silmas võimalikku vajadust näha tulevikus ette minimaalsed sätted kriminaalkaristuste liikide ja tasemete ühtlustamiseks. ***Eelkõige peaks komisjon püüdma hankida teavet käesoleva direktiivi kohaselt õiguserikkumisena käsitatavate paljude tehingute piiriülese laadi kohta, võttes seega arvesse subsidiaarsuse põhimõtte rakendamist.***
- (20) [Aluslepingule lisatud protokoll nr 21 Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel] VÕI [Ilma et see piiraks aluslepingule lisatud protokoll nr 21 Ühendkuningriigi seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav].
- (21) [Aluslepingule lisatud protokoll nr 21 Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohaselt on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel] VÕI [Ilma et see piiraks aluslepingule lisatud protokoll nr 21 Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav].
- (22) Aluslepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimise ja -ala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumeeskirjad kriminaalkaristuste kohaldamiseks kõige tõsisemate turukuritarvituste, nimelt siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise puhul, ***et tagada finantsturgude terviklikkus liidus ning tugevdada investorite kaitset ja suurendada investorite usaldust kõnealuste turgude vastu.***
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata juhtudel, kui kaubeldakse oma aktsiatega tagasiostuprogrammide raames või finantsinstrumentide stabiliseerimiseks kooskõlas

¹ *ELT L 280, 26.10.2010, lk 1.*

² *ELT L 142, 1.6.2012, lk 1.*

[turu kuritarvitamist käsitleva] määruse (EL) nr .../2012 artikliga 3, ega [turu kuritarvitamist käsitleva] määruse (EL) nr .../2012 artikli 4 kohastel juhtudel, kui tehingud **või** kauplemisega seotud korraldused **■** on seotud rahapoliitikaga ja avaliku sektori võla haldamisega või saastekvootidega eesmärgiga rakendada liidu kliimapoliitikat.

3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka komisjoni 12. novembri 2010. aasta määruse nr 1031/2010 (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta)¹ kohase saastekvootide või muude nendel põhinevate enampakkumistoodete enampakkumisega seotud tegevuse või tehingute, sh pakkumiste suhtes. Kauplemiskorraldustele osutavaid käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse enampakkumise raames esitatud pakkumiste suhtes.
- 3 a. *Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka intressimäärade, valuutade, võrdlusaluste, pankadevaheliste intressimäärade, indeksite ning finantsinstrumentide liikide suhtes, sealhulgas tuletislepingute või tuletisinstrumentide suhtes, mille väärtus tuleneb intressimäärade, valuutade või indeksite väärtusest.*

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „finantsinstrument” – [*finantsinstrumentide turgude*] määruse (EÜ) nr .../... artikli 2 lõike 1 punkti 8 kohane mis tahes instrument;
- 1 a. „kauba hetkeleping” – *sellise kauba tarnimise leping, millega kaubeldakse hetketurul ja mis tarnitakse kohe pärast tehingu arveldamist, sealhulgas tuletisleping, mille puhul tuleb arveldada füüsiliselt;*
- 1 b. „tagasiostuprogramm” – *kauplemine oma aktsiatega vastavalt nõukogu direktiivi 77/91/EMÜ (tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks)² artiklitele 19–24;*
2. „siseteave” – [*turu kuritarvitamist käsitleva*] määruse (EL) nr .../... 2012 artikli 6 kohane teave;
- 2 a. „pädev asutus” – [*turu kuritarvitamist käsitleva*] määruse (EL) nr .../2012 artikli 16 kohaselt määratud pädev asutus;

¹ ELT L 302, 18.11.2010, lk 1.

² EÜT L 26, 31.1.1977, lk 1.

- 2 b. „isik” – mis tahes füüsiline või juriidiline isik;
- 2 c. „saastekvoot” – finantsinstrument [uue finantsinstrumentide turgude] direktiivi .../.../EL I lisa C jao punkti 11 tähenduses;
3. „võrdlusalus” – avaldatud määr, indeks või arvnäitaja, mille järgi määratakse kindlaks finantsinstrumendi alusel väljamaksmisele kuuluv summa, kaasa arvatud pankadevaheline intressimäär, mis on arvutatud teatava valemi rakendamise teel ühe või mitme alusvara hinna või väärtuse suhtes või vahendite laenuks võtmise puhul kohaldatava (tegeliku või hinnangulise) intressimäära suhtes või mis on muul viisil tuletatud:
- (a) ühe või mitme alusvara hinnast või väärtusest või
- (b) vahendite laenuks võtmise puhul kohaldatavast (tegelikust või hinnangulisest) intressimäärast;
- 3 a. „tunnustatud turutavad” – tavad, mille kasutamist võib ühel või mitmel finantsturul eeldada ning mille pädev asutus on heaks kiitnud vastavalt [turu kuritarvitamist käsitleva] määruse (EL) nr .../... artiklile 4 a;
- 3 b. „stabiliseerimine” – investeerimisühingute või krediidiasutuste teostatav finantsinstrumentide ost või ostupakkumine või seotud instrumentidega tehtavad samaväärsed tehingud, mida teostatakse selliste väärtpaberite olulise jaotamise raames üksnes nende väärtpaberite turuhinna toetamiseks eelnevalt kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul selliste väärtpaberitega seotud müügisurve tõttu.

Artikkel 3

Siseteabe alusel kauplemine ja siseteabe keelatud avalikustamine

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et järgmisi tegusid, kui need on toime pandud tahtlikult, käsitatakse kriminaalkuritegudena:

- (a) kui isik omab siseteavet ja olles teadlik selle laadist kasutab seda teavet, selleks et kas otseselt või kaudselt omandada või võõrandada selle teabega seotud finantsinstrumente kas enda või kolmanda osapoolle arvel;
- (a a) kui isik kasutab siseteavet selleks, et tühistada korraldus või parandada korraldust, mis hõlmab kõnealuse teabega seotud finantsinstrumenti, ja kui korraldus anti enne, kui asjaomane isik sai siseteabe
- (a b) kui isik kasutab siseteavet, et mõjutada intressimäärade, valuutade, võrdlusaluste, pankadevaheliste intressimäärade, indeksite ning finantsinstrumentide liikide väärtust, sealhulgas tuletisepingute või tuletisinstrumentide väärtust, mis tuleneb intressimäärade, valuutade, võrdlusaluste, pankadevaheliste intressimäärade,

indeksite ning finantsinstrumentide liikide väärtusest;

- (a c) kui isik omab siseteavet ja soovitab selle siseteabe põhjal teisel isikul omandada või võõrandada selle siseteabega seotud finantsinstrumente või mõjutab seda isikut sellist ostu või võõrandamist tegema;*
- (a d) kui isik kasutab punktis a c osutatud soovitust või avalikustab selle kellelegi teisele;*
- (a e) kui isik omab siseteavet ja soovitab selle siseteabe põhjal teisel isikul tühistada korraldus või muuta korraldust, mis hõlmab kõnealuse teabega seotud finantsinstrumenti, seda siseteavet sellele isikule avaldamata või mõjutab seda isikut sellist tühistamist või muutmist tegema;*
- (b) kui isik omab siseteavet ja ta avalikustab selle siseteabe teistele isikutele, välja arvatud juhul, kui seda tehakse kõnealuse isiku töö- ja ametialaste ülesannetega seotud tavapärase tegevuse käigus.*

Artikkel 4

Turuga manipuleerimine

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et järgmisi tegusid, kui need on toime pandud *tõsise hooletuse tõttu või* tahtlikult, käsitatakse kriminaalkuritegudena:

- (a) tehingu tegemine, kauplemiseks korralduse andmine või muu tegevus, millel on järgmised tagajärjed:*
 - (i) sellega antakse või võidakse anda valesid või eksitavaid märguandeid finantsinstrumendi **h** pakkumise, nõudluse või hinna kohta, sealhulgas intressimäärade, valuutade, võrdlusaluste, pankadevaheliste intressimäärade, indeksite ning finantsinstrumentide liikide väärtuse, sealhulgas tuletislepingute või tuletisinstrumentide väärtuse kohta, mis tuleneb intressimäärade, valuutade, võrdlusaluste, pankadevaheliste intressimäärade, indeksite ning finantsinstrumentide liikide väärtusest, või sellega seotud kaupade hetkelepingu kohta või*
 - (ii) sellega tagatakse või tõenäoliselt tagatakse see, et ühe või mitme finantsinstrumendi hind, sealhulgas intressimäärade, valuutade, võrdlusaluste, pankadevaheliste intressimäärade, indeksite ning finantsinstrumentide liikide väärtus, sealhulgas tuletislepingute või tuletisinstrumentide väärtus, mis tuleneb intressimäärade, valuutade, võrdlusaluste, pankadevaheliste intressimäärade, indeksite ning finantsinstrumentide liikide väärtusest, või sellega seotud kaupade hetkelepingute hind on ebaharilikul või kunstlikul tasemel;*
- (c) tehingu tegemine, kauplemiskorralduse andmine või mis tahes muu tegevus või käitumine, mis mõjutab või võib mõjutada ühe või mitme finantsinstrumendi või seotud kaupade hetkelepingu hinda ja mille puhul kasutatakse näilikke võtteid või*

muud liiki pettust või pettuslikke võtteid,

- (d) *teabe levitamine meediakanalites, sealhulgas internetis, või muul viisil, millel on punktis a osutatud otsesed või kaudsed tagajärjed, kui teavet levitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on vale või eksitav, või millega kaasneb varjamine;*
- (e) *vale või eksitava teabe edastamine, valede või eksitavate andmete esitamine või mis tahes muu samaväärne tegevus, millega kavatsetakse ka manipuleerida võrdlusaluse arvutamist.*

Artikkel 5

Kuriteole kihutamine, kaasaaitamine ja õhutamine ning süüteokitse

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegudele kihutamine, kaasaaitamine ja õhutamine **ning selliste kuritegude toimepaneku katse** on kriminaalkorras karistatavad kuriteod.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et katse panna toime artikli 3 **punktides a, a a kuni a e** ning artikli 4 punktides a, b, c ja e osutatud mis tahes rikkumine on kriminaalkorras karistatav.”

Artikkel 6

Kriminaalkaristused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3–5 kirjeldatud kriminaalkuritegude korral kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid kriminaalkaristusi.

Selleks et tagada karistuste hoiatav mõju üldsusele, avaldatakse need vajaduse korral põhjendamatu viivitusega, esitades vähemalt kuriteo liigi ja laadi ning rikkumise eest vastutava isiku nime, välja arvatud juhul, kui selle teabe avaldamine ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust. Kui avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, avaldavad pädevad asutused meetmed ja karistused anonüümselt.

- 1 a. *Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks selle, et artikli 3 punktides a kuni a c ning artikli 4 punktides a, c ja e osutatud kuritegude eest saab määrata vanglakaristuse, mille maksimummäär on vähemalt viis aastat.*
- 1 b. *Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks selle, et artikli 3 punktides a d, a e ja b ning artikli 4 punktis d osutatud kuritegude eest saab määrata vanglakaristuse, mille maksimummäär on vähemalt kaks aastat.*
- 1 c. *Karistuste proportsionaalsuse hindamisel võtavad liikmesriigid arvesse vastutusele võetud isikute teenitud kasumit või välditud kahju, samuti õigusrikkumisega teistele isikutele tekitatud kahju ning juhul, kui see on asjakohane, kahju, mis on*

tekitatud turgude toimimisele või majandusele laiemalt.

Artikkel 7

Juriidiliste isikute vastutus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele artiklites 3–5 osutatud õigusrikkumiste eest, mille on nende kasuks toime pannud isik, kes on juriidilise isiku struktuuris juhtival kohal ja kelle tegutsemine iseseisvalt või juriidilise isiku organi liikmena põhineb:
 - (a) õigusel esindada juriidilist isikut;
 - (b) õigusel teha juriidilise isiku nimel otsuseid või
 - (c) õigusel kontrollida juriidilist isikut.
2. Lisaks võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele juhul, kui lõikes 1 osutatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tõttu on osutunud võimalikuks, et juriidilise isiku raames tegutsev isik on juriidilise isiku kasuks pannud toime artiklites 3–5 osutatud õigusrikkumise.
3. Juriidiliste isikute vastutus vastavalt lõigetele 1 ja 2 ei välista kriminaalmenetluse algatamist selliste füüsiliste isikute suhtes, kes on olnud artiklites 3–5 osutatud õigusrikkumiste toimepanijad, kõnealustele õigusrikkumistele kaasaaitajad või kihutajad.

Artikkel 8

Juriidiliste isikute suhtes kohaldatavad karistused

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et õigusrikkumise eest vastavalt artiklile 7 vastutusele võetud juriidiliste isikute suhtes kohaldataks tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.

Artikkel 8 a *Kohtualluvus*

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kehtestada oma kohtualluvus artiklites 3–5 nimetatud õiguserikkumiste puhul, kui:

- (a) *õiguserikkumine on tervikuna või osaliselt toime pandud liikmesriigi territooriumil või*
- (b) *õiguserikkumine on toime pandud sellise füüsilise või juriidilise isiku kasuks, kes elab või asub liikmesriigi territooriumil.*

Artikkel 8 b
Teabe avalikustamine või levitamine meedia kaudu

Kui teave avalikustatakse või seda levitatakse ja kui soovitusi koostatakse või levitatakse ajakirjanduslikul eesmärgil, hinnatakse sellise teabe avalikustamist või levitamist, võttes arvesse sõnavabadust, massiteabevahendite vabadust ja mitmekesisust reguleerivaid eeskirju ning ajakirjaniku elukutset reguleerivaid eeskirju või tegevusjuhendeid, välja arvatud juhul, kui

- (a) teavet avalikustavad või levitavad isikud või nendega lähedalt seotud isikud saavad kõnealuse teabe avalikustamisest või levitamisest otseselt või kaudselt eeliseid või kasu, või*
- (b) teave avalikustatakse või seda levitatakse kavatsusega eksitada turgu seoses finantsinstrumentide pakkumise, nõudluse või hinnaga.*

Artikkel 8 c
Koolitus ja uurimismahendid

- 1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutustel ja muudel teenistustel, kes vastutavad artiklites 3–5 nimetatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, oleksid piisavad vahendid ja et nad oleksid asjakohaselt koolitatud.*
- 2. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutused ja muud teenistused, kes vastutavad artiklites 3–5 osutatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, saaksid kasutada tõhusaid uurimismahendeid.*

Artikkel 9

Aruandlus

Hiljemalt ...* esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise ja vajaduse korral läbivaatamise kohta, eelkõige seoses kriminaalkaristuste liike ja taset hõlmavate ühiste miinimumeeskirjade kehtestamise asjakohasusega.

Komisjon esitab vajaduse korral koos aruandega õigusakti ettepaneku.

Artikkel 10

Ülevõtmine

- 1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ...*. Liikmesriigid teavitavad sellest viivitamata komisjoni.*

* *Väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.*

Nad kohaldavad kõnealuseid meetmeid alates ...* või [turu kuritarvitamist käsitleva] määruse (EL) nr .../... jõustumise kuupäeval, olenevalt sellest, kumb on hilisem.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike meetmete teksti ning nende sätete ja käesoleva direktiivi vastavustabeli.

Artikkel 12

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 13

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.

[Koht],

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

13.6.2012

KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS (*)

majandus- ja rahanduskomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD))

Arvamuse koostaja(*): Emine Bozkurt

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

LÜHISELGITUS

Turu kuritarvitamist käsitleva direktiiviga 2003/6/EÜ, mis võeti vastu 2003. aasta alguses, kehtestati küll siseringitehingute ja turuga manipuleerimise vastu võitlemise terviklik raamistik, kuid ei suudetud saavutada investorite usalduse ja turu terviklikkuse suurendamise eesmärki.

Kõrgetasemelise ELi finantsjärelevalve eksperdirühma aruande kohaselt on üks peamisi põhjusi selles, et liikmesriikide karistuste kohaldamise kord on nõrk ja ebaühtne.

Komisjoni mõjuhinnaangus osutati tähelepanu sellele, et praegu turu kuritarvitamise vastu võitlemiseks kasutatavad karistused ei ole mõjusad ega piisavalt hoiatavad, mistõttu direktiivi ei jõustata tõhusalt. Peale selle on liikmesriikides erinevalt määratletud see, millised siseringitehingud või turuga manipuleerimise juhud on kriminaalkuriteod. Kuna turu kuritarvitamine võib olla piiriülene, õõnestab selline erinevus siseturgu ja võimaldab turukuritarvitajatel valida meelepärane kohtualluvus. Mõjuhinnaangus järeldati, et liidu poliitika tõhusaks rakendamiseks turukuritarvituste valdkonnas on oluline kehtestada kriminaalkaristused kõige tõsisemate turukuritarvituste korral.

Direktiivi ettepaneku, mis põhineb ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikel 2, eesmärk on rakendada kõrgetasemelise ELi finantsjärelevalve eksperdirühma ja komisjoni mõjuhinnaangus esitatud soovitusi. Seda tuleb käsitleda osana paketist, kuhu kuulub ka ettepanek võtta vastu määrus siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta (COM(2011)0651 final). Seega tuleb mõlema õigusakti vahel tagada maksimaalne järjepidevus. See tähendab, et ka haldus- ja kriminaalkuritegude määratlemisel tuleks järgida järjepidevuse põhimõtet, samal ajal tuleb aga järgida ka õiguskindluse põhimõtet, mistõttu peaksid kriminaalkuriteo elementide kirjeldused olema võimalikult täpsed, et üksikisikul

oleks võimalik selgelt mõista, millised teod toovad talle kaasa kriminaalvastutuse (muudatusettepanekud artiklite 3 ja 4 kohta). Peale selle tuleks järgida ka *ne bis in idem* põhimõtet, et vältida ühe isiku karistamist kaks korda sama teo eest (muudatusettepanek artikli 6 lõike 1 c (uus) kohta).

Arvestades, et üks seoses kehtiva õigusraamistikuga esile tõstetud peamisi probleeme on nõrk ja ebäühtne karituste kohaldamise kord, mille tõttu näib vähemalt maksimaalsete karistuste miinimummäärade ühtlustamine olevat rohkem kui asjakohane (muudatusettepanekud artikli 6 lõigete 1 a (uus) ja 1 b (uus) kohta).

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Mitte kõigis liikmesriikides ei ole ette nähtud kriminaalkaristusi, mida kohaldataks direktiivi 2003/6/EÜ rakendamiseks võetud siseriiklike õigusaktide teatavat laadi tõsiste rikkumiste korral. Sellised eri lähenemisviisid vähendavad siseturu toimimise tingimuste kooskõla ja võivad anda stiimuli panna toime turukuritarvitusi liikmesriikides, kus sellised õigusrikkumised ei ole kriminaalkorras karistatavad. Peale selle ei ole seni liidus jõutud kokkuleppele selles, millist käitumist käsitatakse sellise tõsise rikkumisena. Seepärast tuleks kehtestada miinimumeeskirjad füüsiliste või juriidiliste isikute toimepandud kriminaalkuritegude ja vastavate karistuste määratlemiseks. Ühised miinimumeeskirjad võimaldavad kasutada mõjusamaid uurimismeetodeid ning tõhustada riigisisest ja liikmesriikidevahelist koostööd.
Turukuritarvituste eest kriminaalkorras karistamisega kaasneb tihti ulatuslik meediahuvi, mis mõjub potentsiaalsetele õiguserikkujatele hoiatavalt, kuna see tõmbab üldsuse tähelepanu ametiasutuste otsusekindlusele turu kuritarvitamise vastu võitlemisel.

Muudatusettepanek

(7) Mitte kõigis liikmesriikides ei ole ette nähtud kriminaalkaristusi, mida kohaldataks direktiivi 2003/6/EÜ rakendamiseks võetud siseriiklike õigusaktide teatavat laadi tõsiste rikkumiste korral. Sellised eri lähenemisviisid vähendavad siseturu toimimise tingimuste kooskõla ja võivad anda stiimuli panna toime turukuritarvitusi liikmesriikides, kus sellised õigusrikkumised ei ole kriminaalkorras karistatavad. Peale selle ei ole seni liidus jõutud kokkuleppele selles, millist käitumist käsitatakse sellise tõsise rikkumisena. Seepärast tuleks kehtestada miinimumeeskirjad füüsiliste või juriidiliste isikute toimepandud kriminaalkuritegude ja vastavate karistuste määratlemiseks. Ühised miinimumeeskirjad võimaldavad kasutada mõjusamaid uurimismeetodeid ning tõhustada riigisisest ja liikmesriikidevahelist koostööd.
Finantskriisi tagajärgi silmas pidades on ilmseks saanud, et turuga manipuleerimine võib ulatuslikult kahjustada miljonite inimeste elu. Ühtlustatud kriminaalkaristuste puudumises näevad kodanikud õigustatult sellise karistamatuse keskkonna loomist, kus turuga manipuleerijatele on loodud soodsad tingimused ja nad saavad ära

kasutada piirideta turu eeliseid, tegutsedes ise jurisdiktsioonis, kus neid vastutusele ei võeta või kus sellise kuriteokoosseisu jaoks puudub karistusraamistik. See omakorda põhjustab ühiskonnas suuremat korrupsiooni tajumist ning vastavalt usalduse puudumist õigusriiki ja institutsioonide õiguspärasusse. Lisaks on turu kuritarvitamise eest kriminaalkaristuste kehtestamisel suurem hoiatav mõju potentsiaalsetele õigusrikkujatele.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Et karistused artiklites 3 ja 4 viidatud õigusrikkumiste eest oleksid tõhusad ja hoiatavad, tuleks käesolevas direktiivis sätestada vanglakaristuse ülemmäär.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Lükmesriigid peaksid täielikult järgima ne bis in idem ja favor rei põhimõtet ning tagama, et kui halduskaristust on juba kohaldatud, ei kohaldataks samade asjaoludega seoses enam kriminaalkaristust, juhul kui haldus- ja kriminaalkaristus on samalaadsed.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14 a) Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutused või muud teenistused, kes vastutavad artiklites 3 ja 4 nimetatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, oleksid saanud asjakohase koolituse. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutused või muud teenistused, kes vastutavad artiklites 3 ja 4 nimetatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, saaksid kasutada tõhusaid uurimisevahendeid.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16 a) Iga süüdimõistev kohtuotsus, mis on langetatud käesoleva direktiivi kohaselt, tuleks kohe avalikustada ning see peaks sisaldama teavet vähemalt selle kohta, milline on õigusrikkumise ja karistuse liik ja laad ning kes on süüdi mõistetud füüsiline või juriidiline isik, kuid teavet tuleks anda määral, mis ei ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust ega põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju.

Muudatusettepanek

6

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17**

Komisjoni ettepanek

(17) **Kuna** käesoleva direktiivi eesmärki tagada võimalus kohaldada kõige tõsisemate turukuritarvituste puhul kogu liidus kriminaalkaristusi **ei suuda liikmesriigid** piisavalt saavutada ning käesoleva direktiivi ulatuse ja mõju tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek

(17) **Kuigi praegu ei ole piisavalt kättesaadavaid usaldusväärseid statistilisi andmeid siseringitehingute ja turuga manipuleerimise piiriülese mõõtme kohta, võib kindlalt oletada, arvestades finantsturgude integreeritust liidus, et paljud neist rikkumistest ei piirdu tehingutega üksnes ühes liikmesriigis. Seda silmas pidades ei suuda liikmesriigid** käesoleva direktiivi eesmärki tagada võimalus kohaldada kõige tõsisemate turukuritarvituste puhul kogu liidus kriminaalkaristusi piisavalt saavutada ning käesoleva direktiivi ulatuse ja mõju tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

(17 a) Piiriüleste juhtumite puhul süüdistuse tulemuslikuks esitamiseks peaksid liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et kehtestada oma jurisdiktsioon artiklites 3 ja 4 nimetatud õigusrikkumiste puhul, kui õigusrikkumine on tervikuna või osaliselt toime pandud liikmesriigi territooriumil või sellise füüsilise või juriidilise isiku

Muudatusettepanek

kasuks, kes elab või asub liikmesriigi territooriumil.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 18 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18 a) Selle direktiivi rakendamisel peavad liikmesriigid tagama kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigused kriminaalmenetluses, eelkõige peavad nad võtma arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta resolutsiooni teekaardi kohta, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta direktiivi 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses², Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiivi 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet³, ja kõiki teisi liidu õigusakte või soovitusi selles valdkonnas.

¹ *ELT C 295, 4.12.2009, lk. 1.*

² *ELT L 280, 26.10.2010, lk 1.*

³ *ELT L 142, 1.6.2012, lk 1.*

Selgitus

On oluline rõhutada põhiõiguste tähtsust, eelkõige menetlusõigusi kriminaalmenetlustes.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19**

Komisjoni ettepanek

(19) Komisjon peaks hindama käesoleva direktiivi rakendamist liikmesriikides, pidades muu hulgas silmas võimalikku vajadust näha tulevikus ette minimaalsed sätted kriminaalkaristuste liikide ja tasemete ühtlustamiseks.

Muudatusettepanek

(19) Komisjon peaks hindama käesoleva direktiivi rakendamist liikmesriikides, pidades muu hulgas silmas võimalikku vajadust näha tulevikus ette minimaalsed sätted kriminaalkaristuste liikide ja tasemete ühtlustamiseks. ***Eelkõige peaks komisjon püüdma hankida teavet käesoleva direktiivi kohaselt kriminaalkuritegudena käsitatavate tehingute piiriülese olemuse kohta, võttes seega arvesse subsidiaarsuse põhimõtte rakendamist.***

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) kui omatavat siseteavet kasutatakse selleks, et omandada või loovutada selle teabega seotud finantsinstrumente kas enda või kolmanda osapoole arvel. See hõlmab ka siseteabe kasutamist selleks, et tühistada või parandada korraldus, mis hõlmab kõnealuse teabega seotud finantsinstrumenti, kui korraldus anti enne siseteabe saamist; ***või***

Muudatusettepanek

(a) siseteabe omamine ja kasutamine ***selle olemusest teadlik olles otse või kaudselt*** selleks, et omandada või loovutada, ***soovitada omandada või loovutada, või mõjutada teist isikut omandama või loovutama*** selle teabega seotud finantsinstrumente kas enda või kolmanda osapoole arvel. See hõlmab ka siseteabe kasutamist selleks, et tühistada või parandada korraldus, mis hõlmab kõnealuse teabega seotud finantsinstrumenti, kui korraldus anti enne siseteabe saamist ***ja see tegelikult tühistati või seda muudeti;***

Selgitus

Selle muudatusettepaneku eesmärk on õiguskindluse põhimõtte rakendamine: kuriteo elementide kirjeldus peab olema sõnastatud võimalikult täpselt, nii et üksikisikul oleks võimalus näha ette, millised teod toovad talle kaasa kriminaalvastutuse.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) siseteabe avalikustamine teistele isikutele, välja arvatud juhul, kui seda tehakse kõnealuse isiku töö- ja ametialaste ülesannetega seotud seadusliku tegevuse käigus.

Muudatusettepanek

(b) siseteabe avalikustamine teistele isikutele ***selle teabe olemusest teadlik olles***, välja arvatud juhul, kui seda tehakse kõnealuse isiku töö- ja ametialaste ülesannetega seotud seadusliku tegevuse käigus.

Selgitus

Selle muudatusettepaneku eesmärk on õiguskindluse põhimõtte rakendamine: kuriteo elementide kirjeldus peab olema sõnastatud võimalikult täpselt, nii et üksikisikul oleks võimalus näha ette, millised teod toovad talle kaasa kriminaalvastutuse.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) siseteabe omamine ja soovimine omandada või loovutada, või teise isiku mõjutamine omandada või loovutada selle teabega seotud finantsinstrumente, või tühistada või parandada korraldus, mis hõlmab kõnealuse teabega seotud finantsinstrumenti, ilma sellele isikule siseteavet avalikustamata.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegudele kihutamine ja

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegudele kihutamine,

kaasaaitamine **ning** õhutamise on
kriminaalkorras karistatavad kuriteod.

kaasaaitamine **ja** õhutamise **ning selliste
kuritegude toimepaneku katse** on
kriminaalkorras karistatavad kuriteod.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***1 a. Liikmesriigid võtavad vajalikud
meetmed tagamaks, et artikli 3 punktis a
ning artikli 4 punktides a, b ja c osutatud
kuritegude eest karistatakse maksimaalse
karistusena vähemalt viieaastase
vanglakaristusega.***

Selgitus

Kui selle õigusakti väljatöötamise vajadus on seotud asjaoluga, et liikmesriikide karistuste kohaldamise kord on üldiselt nõrk ja ebahühtne, tuleks karistused teataval määral ühtlustada.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***1 b. Liikmesriigid võtavad vajalikud
meetmed tagamaks, et artikli 3 punktides
b ja b.a ning artikli 4 punktis d osutatud
kuritegude eest karistatakse maksimaalse
karsitusena vähemalt kaheaastase
vanglakaristusega.***

Selgitus

Kui selle õigusakti väljatöötamise vajadus on seotud asjaoluga, et liikmesriikide karistuste kohaldamise kord on üldiselt nõrk ja ebahühtne, tuleks karistused teataval määral ühtlustada.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 8 a

Jurisdiktsioon

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kehtestada oma jurisdiktsioon artiklites 3 ja 4 nimetatud õigusrikkumiste puhul, kui:

(a) õigusrikkumine on tervikuna või osaliselt toime pandud liikmesriigi territooriumil või

(b) õigusrikkumine on toime pandud sellise füüsilise või juriidilise isiku kasuks, kes elab või asub liikmesriigi territooriumil.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 8 b

Ne bis in idem põhimõte

Liikmesriik tagab, et kui halduskaristust on juba kohaldatud, siis ei kohaldata samade asjaoludega seoses enam kriminaalkaristust, juhul kui haldus- ja kriminaalkaristus on samalaadsed.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 c (uus)

Artikkel 8 c

Koolitus ja uurimisvahendid

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutused või muud teenistused, kes vastutavad artiklites 3 ja 4 nimetatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, oleksid asjakohaselt koolitatud.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et õiguskaitse- ja kohtuasutused või muud teenistused, kes vastutavad artiklites 3 ja 4 nimetatud õigusrikkumiste uurimise või nende eest süüdistuse esitamise eest, saaksid kasutada tõhusaid uurimisvahendeid.

MENETLUS

Pealkiri	Siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavad karistused
Viited	COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ECON 15.11.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.11.2011
Kaasatud komisjon(id) - istungil teada andmise kuupäev	24.5.2012
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Emine Bozkurt 20.3.2012
Arutamine parlamendikomisjonis	21.3.2012
Vastuvõtmise kuupäev	10.7.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 45 –: 0 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Edit Bauer, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Simon Busuttill, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Frank Engel, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu, Anthea McIntyre, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Renate Sommer, Rui Tavares, Nils Torvalds, Wim van de Camp, Axel Voss, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Elena Oana Antonescu, Michael Cashman, Leonidas Donskis, Dimitrios Droutsas, Lorenzo Fontana, Hubert Pirker, Raül Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Bogusław Sonik, Michèle Striffler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Nadja Hirsch

20.6.2012

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD))

Arvamuse koostaja: Alexandra Thein

LÜHISELGITUS

Kriminaalkaristuste kehtestamine turu kuritarvitamise vastu on tähtis uuendus, mis väärrib tunnustust, kuna sellega karmistatakse turu kuritarvitamise vastase võitluse vahendeid. Arvamuse koostaja hindab positiivselt asjaolu, et komisjon on selles ülimalt tähtsas valdkonnas esimest korda kasutanud Lissaboni lepinguga antud pädevust kriminaalõiguse alaste normide lähendamiseks, et tulemuslikult rakendada ühtlustamismeetmeid (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõige 2).

Muudatusettepanekutega taotletakse ühelt poolt juriidiliste isikute vastutuse seostamist liikmesriikides praegu kehtivate süsteemidega, mis tähendab seda, et juriidiliste isikute karistatavus on võimalik vaid juhul, kui seda liikmesriigis juba tunnustatakse.

Teisalt tuleb, eriti kriminaal- ja halduskaristuste kombineerimist silmas pidades, täpselt määratleda kahekordse karistamise keelu (*ne bis idem*) põhimõte, et anda sellele tähtsale põhimõttele tähtsusele vastav kaal.

Peale selle tuleb vajalikuks pidada, et komisjoni kavandatud hindamisaruanne, mis käsitleb direktiivi rakendamist, hõlmaks ka kuriteokatse karistatavust ning juriidiliste isikute vastutust ja karistatavust, kuna nende elementide tegelik toimimine väärrib erilist tähelepanu.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Integreeritud ja tõhus finantsturg eeldab turu terviklikkust. Majanduskasvu ja jõukuse suurendamise eeltingimuseks on väärtpaberiturgude tõrgeteta toimimine ja üldsuse usaldus turgude vastu. Turu kuritarvitamine kahjustab finantsturgude terviklikkust ning vähendab üldsuse usaldust väärtpaberite ja tuletisinstrumentide vastu.

Muudatusettepanek

(1) Integreeritud ja tõhus finantsturg **ning investorite suurem usaldus** eeldab turu terviklikkust. Majanduskasvu ja jõukuse suurendamise eeltingimuseks on väärtpaberiturgude tõrgeteta toimimine ja üldsuse usaldus turgude vastu. Turu kuritarvitamine kahjustab finantsturgude terviklikkust ning vähendab üldsuse usaldust väärtpaberite ja tuletisinstrumentide vastu.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Mitte kõigis liikmesriikides ei ole ette nähtud kriminaalkaristusi, mida kohaldataks direktiivi 2003/6/EÜ rakendamiseks võetud siseriiklike õigusaktide teatavat laadi tõsiste rikkumiste korral. Sellised eri lähenemisviisid vähendavad siseturu toimimise tingimuste kooskõla ja võivad anda stiimuli panna toime turukuritarvitusi liikmesriikides, kus sellised õigusrikkumised ei ole kriminaalkorras karistatavad. Peale selle ei ole seni liidus jõutud kokkuleppele selles, millist käitumist käsitatakse sellise tõsise rikkumisena. Seepärast tuleks kehtestada miinimumeeskirjad füüsiliste **või juriidiliste** isikute toimepandud kriminaalkuritegude ja vastavate karistuste määratlemiseks. Ühised miinimumeeskirjad võimaldavad kasutada mõjusamaid uurimismeetodeid ning tõhustada riigisisest ja

Muudatusettepanek

(7) Mitte kõigis liikmesriikides ei ole ette nähtud kriminaalkaristusi, mida kohaldataks direktiivi 2003/6/EÜ rakendamiseks võetud siseriiklike õigusaktide teatavat laadi tõsiste rikkumiste korral. Sellised eri lähenemisviisid vähendavad siseturu toimimise tingimuste kooskõla ja võivad anda stiimuli panna toime turukuritarvitusi liikmesriikides, kus sellised õigusrikkumised ei ole kriminaalkorras karistatavad. Peale selle ei ole seni liidus jõutud kokkuleppele selles, millist käitumist käsitatakse sellise tõsise rikkumisena. Seepärast tuleks kehtestada miinimumeeskirjad füüsiliste isikute toimepandud kriminaalkuritegude, **juriidiliste isikute vastutuse** ja vastavate karistuste määratlemiseks. Ühised miinimumeeskirjad võimaldavad kasutada mõjusamaid uurimismeetodeid ning tõhustada riigisisest ja

liikmesriikidevahelist koostööd.
Turukuritarvituste eest kriminaalkorras karistamisega kaasneb tihti ulatuslik meediahuvi, mis mõjub potentsiaalsetele õiguserikkujatele hoiatavalt, kuna see tõmbab üldsuse tähelepanu ametiasutuste otsusekindlusele turu kuritarvitamise vastu võitlemisel.

liikmesriikidevahelist koostööd.
Turukuritarvituste eest kriminaalkorras karistamisega kaasneb tihti ulatuslik meediahuvi, mis mõjub potentsiaalsetele õiguserikkujatele hoiatavalt, kuna see tõmbab üldsuse tähelepanu ametiasutuste otsusekindlusele turu kuritarvitamise vastu võitlemisel.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Tagamaks, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr ... (siseringitehingute ja turuga manipuleerimise kohta) finantsturgude terviklikkuse tagamiseks ettenähtud Euroopa poliitikat rakendatakse tõhusalt, peaksid liikmesriigid laiendama vastutust ka juriidiliste isikutele, sh võimaluse korral tuleks ette näha juriidiliste isikute kriminaalvastutus.

Muudatusettepanek

(14) Tagamaks, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr ... (siseringitehingute ja turuga manipuleerimise kohta) finantsturgude terviklikkuse tagamiseks ettenähtud Euroopa poliitikat rakendatakse tõhusalt, peaksid liikmesriigid laiendama vastutust ka juriidiliste isikutele, sh võimaluse korral tuleks ette näha juriidiliste isikute kriminaalvastutus, **kui see on kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega.**

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, mis kajastuvad asutamislepingus. Eelkõige tuleks direktiivi kohaldamisel austada ettevõtlusvabadust (artikkel 169), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47), süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust (artikkel 48), kuritegude ja karistuste

Muudatusettepanek

(18) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, mis kajastuvad asutamislepingus. Eelkõige tuleks direktiivi kohaldamisel austada ettevõtlusvabadust (artikkel 169), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47), süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust (artikkel 48), kuritegude ja karistuste

seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet (artikkel 49) ning mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu (artikkel 50).

seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet (artikkel 49) ning mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu (artikkel 50). *Sellega seoses peaksid liikmesriigid tagama selle, et sama õigusrikkumise eest ei määrataks nii kriminaal- kui ka halduskaristust.*

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumeeskirjad kriminaalkaristuste kohaldamiseks kõige tõsisemate turukuritarvituste, nimelt siseringitehingute ja turuga manipuleerimise puhul.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumeeskirjad kriminaalkaristuste kohaldamiseks kõige tõsisemate turukuritarvituste, nimelt siseringitehingute ja turuga manipuleerimise puhul. *Käesolevat direktiivi kohaldatakse üksnes tehingute, kauplemisega seotud korralduste või tegevuse suhtes, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr ... siseringitehingute ja turuga manipuleerimise kohta ning mis on selle määruse kohaselt keelatud.*

Selgitus

Järjepidevuse eesmärgil peaksid turu kuritarvitamise direktiivi kriminaalkuriteod olema samasugused teguviisid, mis on keelatud turu kuritarvitamise määrusega, seepärast tuleks mõlema õigusakti reguleerimisala kooskõlastada.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et järgmisi tegusid, kui need *on* toime pandud tahtlikult, käsitatakse kriminaalkuritegudena:

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et järgmisi tegusid, kui *füüsilised isikud on* need tahtlikult toime pannud, käsitatakse kriminaalkuritegudena:

Selgitus

Tuleks täpsustada, et füüsiline isik sooritab artikli 3 kohase siseringitehingu kuriteo (mis on karistatav kriminaalkuriteona) ainult siis, kui ta teab, et asjakohane teave on tõepoolest siseteave. Siseringitehingute sätteid turu kuritarvitamise direktiivis tuleks kohaldada üksnes füüsiliste isikute suhtes, sest äriühingu vastutusega peaks tegelema siseriiklik õigus.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kui *omatavat* siseteavet *kasutatakse* selleks, et omandada või loovutada selle teabega seotud finantsinstrumente kas enda või kolmanda osapoole arvel. See hõlmab ka siseteabe kasutamist selleks, et tühistada või parandada korraldus, mis hõlmab kõnealuse teabega seotud finantsinstrumenti, kui korraldus anti enne siseteabe saamist; või

Muudatusettepanek

a) kui *asjaomane isik omab* siseteavet *ja teab, et see teave on siseteave, ning kasutab seda* selleks, et omandada või loovutada selle teabega seotud finantsinstrumente kas enda või kolmanda osapoole arvel. See hõlmab ka siseteabe kasutamist selleks, et tühistada või parandada korraldus, mis hõlmab kõnealuse teabega seotud finantsinstrumenti, kui korraldus anti enne siseteabe saamist; või

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) siseteabe *avalikustamine* teistele isikutele, välja arvatud juhul, kui seda tehakse kõnealuse isiku töö- ja ametialaste ülesannetega seotud seadusliku tegevuse käigus.

Muudatusettepanek

b) *kui asjaomane isik omab siseteavet ja teab, et see teave on siseteave, ning avalikustab* siseteabe teistele isikutele, välja arvatud juhul, kui seda tehakse kõnealuse isiku töö- ja ametialaste ülesannetega seotud seadusliku tegevuse käigus.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b a) kui asjaomane isik omab siseteavet ja teab, et see teave on siseteave, ning annab siseteabe põhjal teisele isikule soovitusi või mõjutab teda, et ta omandaks või loovutaks selle teabega seotud finantsinstrumente.

Selgitus

See on lisatud, et hõlmata juhud, kui siseteavet omav isik õhutab kedagi teist tehinguid tegema, seejuures teavet avalikustamata. Selle sätte kohaselt ei pruugi kõnealune isik ise kihutada siseringitehingule, sest mõjutatud isik ei ole seotud siseringitehingutega (kuna tema ei oma kunagi siseteavet). Sarnast sõnastust kasutatakse turu kuritarvitamise määruse artikli 7 lõikes 3 (komisjoni ettepanek).

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Esimese lõigu punkte a ja b a kohaldatakse üksnes siis, kui siseteave on oluliselt mõjutanud asjaomase isiku otsust omandada või loovutada finantsinstrumente või anda teisele isikule soovitusi või mõjutada teda, et ta seda teeks.

Selgitus

Siseteavet omades tehingu sõlmimine üksi ei peaks olema väärtegu. See säte selgitab, et on õiguspärane teha tehinguid finantsinstrumentidega, anda teisele isikule soovitusi või mõjutada teda, kui siseteabel ei ole olulist mõju tehingu tegemise otsusele.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et õigusrikkumise eest vastavalt artiklile 7 vastutusele võetud juriidiliste isikute suhtes kohaldataks tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et õigusrikkumise eest vastavalt artiklile 7 vastutusele võetud juriidiliste isikute suhtes kohaldataks tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.
Vastavalt konkreetsetes liikmesriigis kehtivale õigusele võivad need karistused hõlmata ka kriminaalmenetlusi juriidiliste isikute suhtes.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 8 a

Kriminaal- ja halduskaristuste kombineerimine

Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi alusel rakendatavate meetmetega, et sellise teo puhul, mis on ühteaegu nii kriminaalkuritegu kui ka haldusõiguslikke meetmeid või karistusi nõudev tegu, kohaldataks üksnes kriminaalkaristust. Liikmesriigid tagavad lisaks, et sellise teo eest on võimalik karistada halduskorras, juhul kui kriminaalkaristust ei määrata.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Hiljemalt [4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise ja vajaduse korral läbivaatamise kohta, **eelkõige seoses** kriminaalkaristuste liike ja taset ***hõlmavate ühiste miinimumeeskirjade kehtestamise asjakohasusega.***

Muudatusettepanek

Hiljemalt [4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise ja vajaduse korral läbivaatamise kohta. ***Komisjon arvestab sealjuures eelkõige seda, kas tuleks kehtestada*** kriminaalkaristuste liike ja taset ***käsitlevad ühised miinimumeeskirjad, ning seda, kuidas on toimunud kriminaalkuriteo toimepanemise katse käsitlemine kriminaalkuriteona ning juriidiliste isikute vastutusele võtmine ja karistamine.***

MENETLUS

Pealkiri	Siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavad karistused		
Viited	COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD)		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ECON 15.11.2011		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	JURI 15.11.2011		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Alexandra Thein 21.11.2011		
Arutamine parlamendikomisjonis	26.3.2012	26.4.2012	30.5.2012
Vastuvõtmise kuupäev	19.6.2012		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	13 8 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Piotr Borys, Cristian Silviu Buşoi, Eva Lichtenberger, Dagmar Roth-Behrendt, Axel Voss		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Patrice Tirolien		

MENETLUS

Pealkiri	Siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavad karistused			
Viited	COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	20.10.2011			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ECON 15.11.2011			
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	JURI 15.11.2011	LIBE 15.11.2011		
Kaasatud komisjon(id) istungil teada andmise kuupäev	LIBE 24.5.2012			
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Arlene McCarthy 21.9.2010			
Arutamine parlamendikomisjonis	6.2.2012	12.4.2012	19.6.2012	20.9.2012
Vastuvõtmise kuupäev	9.10.2012			
Lõpphääletuse tulemus	+: -: 0:	39 0 1		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Wolf Klinz, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Astrid Lulling, Arlene McCarthy, Sławomir Witold Nitras, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sari Essayah, Ashley Fox, Robert Goebbels, Olle Ludvigsson, Sirpa Pietikäinen			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Timothy Kirkhope			
Esitamise kuupäev	19.10.2012			